Фәйрүзә МӨСЛИМОВА

Каен җылысы

ТАТАРСТАН
КИТАП
НӘШРИЯТЫ

Мөслимова Фәйрүзә
Каен җылысы = Березовая весна

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=51131319
Каен җылысы. Шигырьләр:
ISBN 978-529-803539-2

Аннотация

Шагыйрә Фәйрүзә Мөслимованың бу китабына тормышка, яшәүгә мәхәббәт хисләре белән сугарылган, яктылык, ихласлык аша чагылыш тапкан лирик-фәлсәфи шигырьләре туплап бирелде.

Содержание

Безнең белән бәхетледер бу җир… 5
Ташуларны тыеп… 5
Яраттырасым килә1 7
Син – әкият 8
Дулкынланам? 9
Чык 10
Әй, кызлар… 11
Яшь аралаш көлү 13
Каен җылысы 14
Нәркисләр 15
Гөрләвек 16
Песиле тал зары 17
Икәү 19
Төшләремә китәм 20
Оя 21
Син түгел 22
Ничек яратыйм? 23
Күләгә 24
Кит! 25
Каршылык 26
Һәлакәт 27
Хушлашу 28
Төен 29

Әгәр китсәм…2 30
Капка хикәяте 31
Әллә… 32
Язар идем 34
Гашыйк 35
Апрель кары 36
Син 38
Исеңдәме? 39
Ясалма гөл 40
Чарасыз 42
Дога 43
Диңгез 44
Минем исем 45
Гөлләр сере 47
Алкаларым сыңар-сыңар3 48
Һавасыз 50
Йосыф – Зөләйха 51
Их, әгәр дә… 52
Конец ознакомительного фрагмента. 53

Фәйрүзә Мөслимова
Каен җылысы. Шигырьләр

Безнең белән бәхетледер бу җир…

Ташуларны тыеп…

Язгы ташу, диләр, көчле булды,
Ярларыннан чыкты Шәбез, Тукмай…
Күңелемнән туган якларыма,
Ташуларга атылдым да уктай –

Тынып калдым, уйларыма талдым:
Яшьлегемнән киткәнемнән бирле,
Ургып аккан язгы ташуларны
Күзәткәнем, күргәнем юк димме?

Ташуларсыз ничек яшәгәнмен,
Яшәгәнмен ничек салмак кына?
Гомер буе актыммы мин шулай,
Тормыш агымына ярап кына?

Актарылды җаным ничәмә кат,
Түзим, дидем, ташмыйм ярларымнан.

Ә нигә соң ярга сыялмаган
Язгы ташу шундый сагындырган?

Акланырга тагын сәбәп таптым:
Елгалар бит елга бер кат таша.
Елгаларга – бер ел…
Ташуларны тыеп
Үтеп барам тулы гомер аша.

Яраттырасым килә[1]

Тамчы булып, чәчләреңә
Уйнап тамасым килә.
Күңелеңдә ләйсән булып
Урын аласым килә.

Коштай очып, кочагыңа
Бер атыласым килә.
Иркәләнеп, бер мизгелгә
Онытыласым килә.

Күзләреңнән күзем алмый
Карап торасым килә.
Үзем яраткан кадәрле
Яраттырасым килә.

---

[1] Луиза Батыр-Болгари музыкасы.

Син – әкият

Мин сине уйлап чыгардым
Тик үзем өчен генә.
Ихлас белән ышандым да
Табындым исемеңә.

Мин сине уйлап чыгардым,
Сине белмәгән килеш.
Әле һаман шул хыялдан
Башым әйләнеп йөреш.

Мин сине уйлап чыгардым,
Әкияткә буйсындым.
Кайчан күчте чынбарлыкка
Синең күзләр, буй-сының?

Буй җитмәслек рәшә булып,
Ник төшемә керәсең?
Сүнеп барган учагыма
Тагын ялкын өрәсең?

Дулкынланам?

Дулкынланам? Сиңа гына
Тоелгандыр шулай.
Тавышыңнан каушар өчен
Сәбәп тә юк болай.

Дулкынланам? Әйтер сүзем
Оныттырдың кебек.
Көтмәгәндә юлыкканга
Калдым, ахры, җебеп.

Дулкынланам? Менә кызык,
Идел кебек, имеш.
Язгы җилдән чайпалган чак
Инеш кенә килеш.

Синең тавыш давыл кебек –
Чайпалмаска өйрәт.
Ахрысы, хак: Идел кебек
Дулкынландым кинәт.

Чык

Үләннәрдә – таңгы чык,
Тар сукмакта – без икәү.
Чыланмыйча чыкларга
Ничек үтәргә икән?

Олы юлга чыгасың,
Тар сукмакта – мин генә.
Чыктагы таң нурлары
Сибелә күлмәгемә.

Чыландым, дим, монда – чык.
Ялгыш аңладың микән?
Ялгышканга сабышып,
Әллә алдадың микән?

Чакыргач чыгам, дисең,
Юк ла дәрья кичәсе.
Таң чыкларын аралап,
Минем якка күчәсең.

Тар сукмакта – икебез,
Таң чыгы көлә-көлә
Тәпиләрне чылата,
Юлыбызга сибелә.

Әй, кызлар…

(Кыз җыры)

Яратудан шашкан чагым,
Төшемме бу, өнемме?
Әй, кызлар, дим, бәгырьләрем,
Кемгә сөйлим серемне?

Сөйгәнемнең минем өчен
Җаннарын бирер көне.
Сөенечтән балкып йөрим,
Юктыр ла моның сере?

Сөйләр идем дускаема,
Үзәкләрен өзәрмен.
Әй, кызлар, дим, серләремне
Сөйләми дә түзәрмен.

Күрмәс өчен дус кызымның
Күз яше түгүләрен –
Йөрәгемнең януларын
Сиздерми йөрүләрем.

Әй, кызлар, дим, әйтегезче,

Кемгә сөйлим серләрем?
Җаннарыма урын тапмый
Өзгәләнгән көннәрем.

Яшь аралаш көлү

Син бу җиргә яратырга түгел,
Ярattырыр өчен яралган.
Белеп торам, сиңа гашыйк булам
Өр-яңадан, тагын яңадан.

Җитми сиңа минем сөю генә,
Күпләр сөйсен, күккә ашырсын.
Күреп торып уйнак бу җаныңны
Яратуы шундый авыр соң!

Таһир өчен җанын кызганмаган
Зөһрә сыман үлсәм әгәр дә –
Сөенечтән күтәрелер идең
Күкләрдән дә биек мөнбәргә.

Яраттыру өчен җаның фида
Үз-үзеңне артык сөясең.
Зөһрә булып, синең өчен үлсәм,
Сөенечтән… син дә үләрсең!

Каен җылысы

Яз килгән дә бусагадан узмый,
Кыш әлегә усал, куркыта.
Ап-ак каен бөреләргә тулган,
«Өшерменме?..» диеп ут йота.

Ак каеннар юлы ап-ак карлы,
Өсләрендә куян эзләре.
Шул эзләрне ашыгып исни-исни,
Төлке узып китте элгәре.

Чаңгы юллары да төзек әле,
Еремәгән, җиргә батмаган.
Ял көннәре җиткәч, чаңгычылар
Шуар әле тагын ак кардан.

Тик каеннар якынайта язны,
Каеннарның кайнар тәннәре:
Кәүсәләрен урап алган карның
Уелып кына төшкән мәлләре.

Тирәләре уйдык-уйдык үзән,
Бөреләр дә инде җылыныр.
Каен – кайнар! Ә кемгәдер бу яз
Үзе килгән төсле тоелыр!

Нәркисләр

Яз ямен күзләрдән яшергән
Кышымның тәрәзе бизәкле.
Күңелем күнгәндер, күрәсең,
Бизәкнең башкасы кирәкми.

Тик быел ашыкты нәркисләр –
Иртәрәк җанланды язлардан.
Арыну авыр шул алай да
Җаныңны каплаган бозлардан.

Наз иле яз ямен җибәргән –
Карашны нәркисләр иркәли.
Язларны зарыгып көтсәм дә,
Мәңгелек кышымнан китәлмим.

Өзелгән нәркисләр күп тормас –
Салкыннан тәрәзәм бозланган.
Әллә соң чыннан да җаныма
Җәйләргә чыгарга язмаган?

Уйларны чуалтты нәркисләр,
Зиһенне актарып ташлады:
Якты яз, нигә соң чәчәгең
Сагышым шикелле сап-сары?

Гөрләвек

Кояшның язгы нурлары
Кагылуга үрелеп,
Гөрләвек булып йөгерә
Таудагы кар иң элек.

Юлындагы бөтен карны
Уята да челтерәп,
Йөгерә генә – диңгезгә үк
Барып җитәргә теләп.

Тик төннәрен туңдыра да,
Боз челтәрли чит-читен.
Инешләр соңрак уяныр,
Беренче булу читен.

Иң беренче күзен ача
Таудан төшкән гөрләвек.
Кечкенәме?
    Йөрәгендә –
Ташкындагы егәрлек!

Песиле тал зары

Су буенда тал үсә.
Башын киссәң, тагы үсә.

Халык җыры

Дулкын шавы иркәләсә безне,
Кирәк түгел урман, болын да.
Мин дә үстем Казансуга карап,
Бөдрәләрем чайкап суында.

Казансуны бозлар каплаганда,
Ташуларны көттем зарыгып.
Туңмасын дип, йомшак карлар яуды,
Чыбыкларга калды ягылып.

Песи кебек иркә бөреләрем
Табигатьтән күчкән наз иде.
Ямьнәреңне язга, җиргә биреп,
Мәңге шулай матур кал инде!

Булмады шул! Кешеләре кырыс,
Сөймәделәр җирем, суым кебек.
«Песиле тал!» диеп ымсындылар,
Бәгыремне таладылар килеп.

Башын киссәң, тагы үсә, имеш,
Кисмәделәр юкса башны гына…
Җәрәхәтле җаным агар инде
Казансуның ярсып ташуында.

Икәү

Мин – куз гына, күмер генә!
Дөрләп китәм, тик өр генә!
Ә син – салмак, тымызык су.
Мөмкинме соң безне кушу?

Мин талпынам, хыялланам,
Учак булып эчтән янам.
Синең күңел күлдәй тыныч,
Күлдәй тыныч һәм… куркыныч!

Тыныч күлнең суы тирән,
Уйга калган нинди сердән?
Керер идем – ут чакларым,
Сүндерерсең учакларым.

Мөмкинме соң безне кушу?
Мин – утлы куз, син – суык су…
Тик барыбер кушылырбыз,
Икәү бергә юк булырбыз.

Төшләремә китәм

Төшләремә китәм, төшләремә…
Чынбарлыктан арган көннәрем бу.
Яздан, күктән, синнән җылы көтеп,
Яктылыктан өмет өзгәнем бу.

Төшләремә китәм.
    Төшләремдә
Кемне күрсәм, шуның ачык җаны.
Мин үзем дә күз яшедәй чиста,
Анда сафлык, анда пакьлек бары.

Һич югында, төшләремдә димен
Чынга ашсын теләк-хыялларым.
Өнемдә мин беркайчан да алай
Тоташ ямьгә ия булалмамын.

Мин хыялый. Төшләремә китәм –
Күңелемне алдар төннәрем бу.
Яздан, күктән, синнән җылы көтеп,
Көнгә төнне кушып үргәнем бу…

Оя

Көннең бүген күңеле тулган –
Яшь коя да яшь коя.
Качар идем бу сагыштан –
Тапсагызчы бер оя!

Ул ояда якты булсын,
Оныттырсын болытны.
Югыйсә бүген үзем дә
Тискәрерәк холыклы.

Ул ояда җылы булсын
Күшеккән күңелемә.
Яшьле көнем үзе миңа
Теләсен ияргә.

Иярсен, әйдә, иярсен,
Керсен күркәм ояга,
Җылысында изрәсен дә
Оялсын яшь коярга.

Эзлик әле шундый оя,
Яктырсын бөтен дөнья!

Син түгел

Эссе көндә сусап килдем,
Саф чишмәдер син дисәм,
Агуладың сиздермичә –
Чишмә түгелсең икән.

Ни өчен соң бөтен тәнем,
Җаным яралы дисәм,
Гөлчәчәк дип үрелгәнем
Шайтан таягы икән.

Күбәләк булып тереләм
Мин шайтан таягында.
Кайларга барып кунарга,
Кемнәргә таянырга?

Канатымда – җылы сулыш,
Син диеп тетрәп китсәм…
Назлый мине язгы кояш!
Юк, син түгелсең икән.

Ничек яратыйм?

Алып кердең таң-сарайга:
– Монда кал, – дидең, –
Мәхәббәтем, йөрәгемә
Шифа сал, – дидең.

Утка очкан күбәләктәй,
Шундый сөендем!
Ул чагында хыялымда
Гел син, син идең.

Шул сарайда яшим хәзер,
Йөрәктә – яра.
Минем сөю төсе булып,
Ал шәфәкъ яна.

Мәгарәңдә минем яшьлек
Сүрелеп бара.
Синең исә хыялыңда –
Иркенлек, дала.

Күңел тулы сагыш кына,
Ничек таратыйм?
– Яратмыйсың мине, – дисең,
Ничек яратыйм?

Күләгә

Канатланмый күңел, канатланмый.
Синең янда минем күләгәм,
Күрәсеңме, очып китә алмый,
Тик тирәңдә йөри үрмәләп?

Күләгәләр белән җайлыдыр ул,
Юк теләге, шашкын хисләре…
Синең күңел оча канатланып,
Минем күңел әллә нишләде.

Күләгәле күләгәләр булмый.
Икебезнең берсе чын кала.
Син очасың, янәшәңдә минме?
Юк, күләгәм бары чайкала.

Яратуның зурдыр бәяләре –
Җаннарыңны ярып түлә дә…
Хакларының шулмы хаклануы:
Үлгән җан да мескен күләгә?..

Кит!

Ишегеңне ачык калдырып кит,
Үтәли җил, әйдә, йөгерсен!
Тәннәремне алган кайнар утны,
Һич югында, өреп сүндерсен!

Ишегеңне ачык калдырып кит,
Бер сүзеңне көтеп көйгәндә,
Үтәли җил киссен бәгырьләрне,
Кайнар яшем кипсен җилләрдә.

Ишегеңне ачык калдырып кит,
«Китмә!» дими чак-чак тыелам.
Таш кыядай калам, син китүгә
Убылам да төшәм, коелам.

Беләсеңдер кыя-ташларны да
Исә-исә җилләр кисәсен.
Ишегеңне ачык калдырып кит!
…Аңламагач, нихәл итәсең?

Каршылык

Син яшеннәр эзләп китеп бардың,
Карашыңда – яшен сурәте.
Хыялымны ияртмәгән өчен,
Болытларны килми күрәсем.

Яшеннәрдән ниләр көтәсеңдер,
Сызыла да үтә – бер мизгел!
Сабыр савытларым яңгыр юа,
Тамчылары инде йөз, меңдер.

Син яшеннәр эзләп йөргән чакта,
Болытлы көн – минем халәтем.
Мин бер мизгел түгел яшен кебек,
Мин яратмыйм яшен сурәтен.

Җылы биргән җир учагын сөям,
Син – яшенне. Ничек әрнетә!
Икебез дә утка гашыйк юкса,
Ике якта язмыш йөретә.

Һәлакәт

«Син әйткәнсең, дип әйттеләр…
Сөйләгәннәр… сөйләде…» –
Сүз дулкының көймәбезне
Кыяларга терәде.

Кыяларга менеп булмый,
Юллар ябык диңгезгә,
Чоңгылларда, бата-калка,
Йомычка-көймә йөзә.

Чоңгыл йотар мизгел җиткән,
Һаман кага дулкының.
Каршы җилгә күкрәк куям,
Юк җавабым, юк тыным.

Әйтер сүзем алтын булса,
Эндәшмәвем – көмештер.
Икебезнең беребез хет
Җегет булу тиештер.

Хушлашу

Яшьлегеңне бүләк итәм сиңа –
Иң шәп чагын, минсез үткәнен тик,
Минле көннәр күз алдыңа килеп,
Бүленмәсен татлы төшләрең дип.

Яшьлегеңнең минсез чагында кал,
Минле чакны каргамассың анда.
Барыр юлым авыр, хушлашыйм да
Чыгып китим каршы бураннарга.

Яшьлегеңнең минсез чагында кал,
Өстерәмә минле көннәр йөген –
Иңнәреңнән как та тузаннарын,
Кабат-кабат яшьлегеңә сөен!
Яшьлегеңне бүләк итәм сиңа…

Төен

Ялгызлыкка түзәм, түзәм,
Кадерсез яр булу кыен.
Нинди мәгънә мин янудан,
Синең өчен булгач уен?

Качыш-качыш уйный алмыйм,
Мин болардан туйган инде.
Уеннардан уймак чыгып,
Чәчкә аклар кунган инде.

Сабырлыгым ник сынийсың,
Яннарымда уйнап йөреп?
Өзеләм дә ялганамын
Төенләнгән җепләр кебек.

Күңелдә гел төен генә…
Синең күзләр көлә әле.
Кадерсез яр була күрмим,
Ялгызлыкка түзәм әле.

Әгәр китсәм…[2]

Күзләреңдә минем күзләр калыр,
Колагыңда минем сүзләр калыр,
Чәчләреңдә – минем куллар назы.
Ниләр әйтим тагын… моннан ары?

Синең җанда минем җаным яшәр.
Кемнәр сиңа минем кебек дәшәр?
Минем кебек бүтән бармы тагы?
Ниләр әйтим сиңа… моннан ары?

Янәшәңдә яңа парың булыр.
Мине уйлап, көн дә күңелең тулар –
Ташлап китсәм әгәр бу дөньяны.
Ниләр әйтим икән… моннан ары?

Ниләр әйтим икән моннан ары?
Моннан ары әллә сүзләр бармы?
Җан авазым йолдызларга аша:
«Авыр булыр сиңа миннән башка-а-а!»

---

[2] Җәгъфәр Касыймов музыкасы.

Капка хикәяте

Илләр гизгән яшь егетне,
Юллардан арган чакта,
Канатларын коштай җилпеп
Чакырды зәңгәр капка.

Илләр гизгән яшь егетнең
Килмәде сер бирәсе,
Офыклар дәшкән чагында
Капкага сөртенәсе.

Таң капкасы нинди алсу,
Ничек шунда җитәсе?..
Тик ансының, кер монда, дип,
Юктыр, юктыр көтәсе.

Офыкларга буй җитәрме?
Яңадан кайткан чакта,
Хыялына фида җанны
Кемнәр көтәр бу якта?

Илләр гизгән горур затның
Килер башын иясе.
Зәңгәр капка ачылмас шул,
Күтәрелмәс келәсе…

Әллә…

Әллә кайтам үз кыйблама,
Әллә китәм кыйбламнан?
Мин коенган көмеш сулар
Чайпалган да болганган.

Уйнап йөзгән балыкларын
Күрмим инде үтәли:
Әллә күлем алышынган,
Әллә үзем бүтән мин?

Уртасында кул җитмәслек
Төнбоеклар үскәнен,
Ай нурыннан туган гөлне
Хәтерлимен бит әле.

Чайпалса да, болганса да,
Мин йөзәсе сулар бу.
Ахрысы, түзә алмамын,
Чоңгылына чумармын.

Яшел чәчен иңгә салган
Чын Су анасы кебек
Яр буена чыгармын мин,
Бака ефәге киеп.

Тулган ай да хәйран калыр
Миндәге үзгәрешкә:
Бака ефәге киярмен,
Су әйләнер көмешкә.

Төнбоеклар үсеп чыгар
Күлләремдә яңадан…
Мин коенган сулар көмеш –
Китә алмам кыйбламнан!

Язар идем

Кич утырып хатлар язар идем,
Уйларыңда әгәр мин булсам.
Ай нурыннан балкыр иде дөньям,
Хыялымда сиңа сыенсам.

Ятмас идем хәтта йокларга да
Ул бәхетле нурлы төннәрдә.
Язар идем айлы каләм белән,
Хатларымны көтсәң әгәр дә.

Тылсым өреп ап-ак кәгаземә,
Яшь гомерне кире кайтарып,
Язар идем, язар идем сиңа,
Хисләремә үзем таң калып.

Ләкин беләм: гомер үтә тора,
Хыяллардан үзгә чынбарлык.
Айлы төндә шигырь генә язам,
Хат язарга сиңа оялып.

Гашыйк

Кулларыңны куйчы маңгаема,
Сизәсеңме, ничек яна башым?
Күзләреңә кереп адаштыммы,
Канатланып, күкләргәме аштым?

Рухым бүген әллә кайда йөри…
Кайнар башым – синең алларында.
Күзләреңә карап талпындым да
Былбыл булдым сөю аланында.

Сүзләр артык, йөрәк кенә сөйли.
Хыялый мин синең яннарында.
Их, шул килеш җырга әйләнергә,
Әкияткә барып ялганырга!

Хәйләсездер бу хыялый сөю,
Мөмкин түгел хистә алданырга!..
Мин тезләнеп сәҗдә кылам бүген
Мәхәббәтнең ихлас ялганына…

Апрель кары

Ятып ауныйсымы
    апрель карларына?
Апрель карларыдай
    әллә каралырга?
Кар сулары кебек
    язгы җиргә сеңеп,
Умырзая булып
    кабат яралырга?

Менә нинди хыял,
Менә нинди ярсу!
Кучкыл карны ябынып
    җәйрәп ята басу…
Орлык төшәр көнне
    көтәсеме озак,
Кайчан кузгалыр дип
Елгаларда ташу?

«Кайчан яфрак ярам?» –
    ди каенда бөре.
Кояш нурларында
    бүрткән инде үзе…
Ә син, имеш, шулчак,
    күзләреңә китеп,
Ямансулап йөре,

еламсырап йөре…

. . . .

Аунар идем, диеп,

апрель карларында.

Юләр хыяллар бер

тиеш таралырга.

Бөре сыман бүрткән

хисләреңне тыеп,

Бик акыллы кеше

булып саналырга.

Менә нинди хыял!

Апрель кары эри…

Ә күзләргә бер дә,

бер дә йокы керми!

Шытып чыгачагын

Умырзая булып

Апрель кары әле

Төшендә дә күрми…

Син

Сабыр савытларым тулган чакта
Чайпалдырмый тотып торучы – син.
Иләсләнеп, хисем кузгалганда,
Гаеп итми йотып торучы – син.

Эндәшмичә газап өстәүчем дә –
Тилмерепләр синнән сүз көткәндә.
Кытай диварыдай – ышанычлым,
Суга таянгандай – шик-шөбһәм дә.

Ни могҗиза – тоташ каршылык син…
Шул килеш тә – җанның иң түрендә!
Мин таянам сиңа таш дивар дип,
Рисвай итмә авып ил күзендә.

Һәм битараф кына була күрмә,
Тап үзеңдә сыендырыр көчне –
Үзең кебек тоташ кытыршылык,
Каршылыктан торган минем хисне.

Исеңдәме?

Исеңдәме Казан урамнары,
Күккә ашкан биек-биек йортлар?
Безгә карап бәхет юрагандай
Күз кысышкан аллы-гөлле утлар?

Икәүләшеп очып уздык бугай
Иксез-чиксез озын урамнарны.
Җаныбызны, җылы өермәдәй,
Бары шатлык, шатлык урап алды.

Исеңдәме, яңгыр яуган иде,
Җитәкләшеп, гөрләвекләр кичтек?
Бөтен Казан карап торган чакта,
Алдыбызга күктән йолдыз төште.

Кулларымны, алып кулларыңа,
Йолдыз йөзгән гөрләвектә юдың.
Кулым гына түгел, бөтен тәнем,
Җаным белән сафә-чиста булдым.

Исеңдәме болар, исеңдәме?
Дәшмисең һич, димәк, төшенмисең.
Кичер, берүк, үзем генә белгән,
Үзем генә күргән төшем ич син!

Ясалма гөл

Янып торган кызыл гөлләр! –
Чак сыйдырган кочагына.
Шул егеттән күзем китми.
Зиһен әйтә: «Юкка гына!»

Егетендә бер эшем юк,
Гөлдән туймас күземдер бу.
Нәрсә зиһен? Матурлыкка
Гел мөкиббән үземдер бу.

Кайсы гына бәхетлесе
Лаек икән шул гөлләргә?
Берсен генә миңа бирсә…
Мин кемнәндер кимме әллә?

Сабый кебек нәүмиз торам,
Чәчәкләрдән күзем китми.
Нигә миңа беркем бүген
Кызыл гөлләр бүләк итми?

Тукта, чү, дим, егет миңа
Бер чәчәкне сайлап алды:
Гөл бәйләме тере иде,
Каян тапты ясалманы?

Ясалма гөл сузды көлеп,
Үзе инде китеп бара.
Гөлгә карап нәүмиз торам,
Әйтерсең лә сабый бала…

Чарасыз

– Очма утка, очма утка,
Очма утка, тукта!
Күбәләккә – кисәтү ни?
Үз җаным ул юкса!

Ялкын хуҗа минем җанга –
Хет кычкырып ела!
Бу гөнаһсыз гөнаһларны
Ярлыкармы Хода?

Үз-үземне тирги-тирги
Тилмерәмме юкка?
Чамасызмын, чарасызмын
Йөрәктәге утка.

Күбәләктәй кыю җаным!
Акыл синнән курка:
– Очма утка, очма утка,
Очма утка, тукта!

Дога

Йолыгыз мине гөнаһтан,
Гөнаһсыз шигырьләрем.
Бу – минем ихлас йөрәктән
Соравым, гозерләвем.

Сәҗдәгә киткән шикелле
Тезләнәм кәгаземә.
Тик ул гына төшенә күк
Сагышым сәбәбенә.

И минем моңдаш шигырьләр,
Бар серем сездә генә.
Яшәү йөге авыр, авыр…
Кәгазем түзә менә.

Безнең гомер – чиксезлектә
Сызылып үтү генә…
Ак кәгазем, киткән чакта
Үткәнгә үкендермә.

Бу минем, китеп сәҗдәгә,
Ихластан гозерләвем:
Аралагыз гөнаһлардан,
Гөнаһсыз шигырьләрем!

Диңгез

Ничек керми калмак кирәк,
Чакырса диңгез әгәр?
Айкалдым бер, чайкалдым бер –
Дулкыннар зәңгәр, зәңгәр.

Айкый дулкын, чайкый дулкын,
Чиксез суның юк яры.
Шул микәнни адашулар?
Ә диңгез сары, сары…

Нинди бетмәс чайкалу бу?
Хәлләрем китеп бара.
Үкенмәм кебек батсам да,
Ә диңгез кара, кара…

Караны ярып урталай,
Күкләрдә уйный яшен.
Бәлки, ярга юл табармын?
Ә диңгез яшел, яшел…

Гомер – диңгез, төсләр уйный…
Ниләр көтә тын ярда?
Калып булмый, җитеп булмый,
Йөзмичә дә юк чара.

Минем исем

Китәрсең дә югалырсың,
Күңел кырында бер гөл…

Усал шаярту

Китәрмен дә югалырмын,
Төшмәм хәтта исегезгә.
Телгә керсә төртелерсез
Минем кыен исемемә.

Һәр сүзегез тиеш чакта
Энҗе кебек тезелергә,
Ачуыгыз килер микән
Көрмәкләнгән телегезгә?

Таң гөлләре әзер чакта
Сезнең өчен өзелергә –
Минем исем… сезнең телне
Буйсындырмас үзегезгә…

Гөл чугыннан тамган чыкны
Киптерергә күзегездән
Кояш булып балкучыны
Сизмәссез дә күгегездә.

Күңел-кырда гөлләр чиксез…
Тезгән чакта түшегезгә
Китәрмен дә югалырмын,
Кермәм хәтта төшегезгә!

Гөлләр сере

Сөйләшәләр гөлләр, агачлар да…
Тик ишетү безгә язмаган.
Үз-үзебез белән артык мәшгуль,
Без югары, өстен яралган.

Ә гөлләр бит безнең өчен яши.
Ә гөлләр бит безне ишетә.
Чын күңелдән бүләк ителгәне
Чәчәк ата өзгән килеш тә.

Әйтелмичә калган сүзләрне дә
Гөлләр тоя, гөлләр сизенә:
Рәнҗегәндә күңел, безнең өчен
Чәчәкләрнең җаны өзелә.

Ник гөлләрне аңламыйбыз икән? –
Сәбәпләрен әле тапмадым…
Беләсеңме, син китергән гөлләр
Минем өйдә чәчәк атмады…

Алкаларым сыңар-сыңар[3]

Алкаларым сыңар-сыңар,
Йә югала, йә сына.
Сыңар-сыңар алкаларым
Үз парларын юксына.

Челтерәми инде күптән
Колагымда тамчылар.
Карыймын да алып куям –
Алкам гел сыңар-сыңар.

Алларымда ничә алка
Моңая ялгыз гына.
Һәркайсына пары кирәк,
Таң булып кабынырга.

Уйнамаган инде күптән
Колагымда таң нуры.
Карыймын да алып куям –
Сыңар алкалар моңлы.

Алкаларның берсенә дә
Тиң түгел башка сыңар.
Шулар сыман парсыз гына

[3] Илфат Дәүләтшин музыкасы.

Минем дә гомер узар.

Сокландырмас инде бүтән
Колагымда алкалар.
Карыймын да алып куям,
Һәркайсы сыңар-сыңар.

Һавасыз

Мин бит сиңа һава кебек идем,
Хәлең ничек хәзер һавасыз?
Бардыр дустың,
    бардыр сердәшең дә,
Ә һаваның булмый яңасы.

Мин бит сиңа һава кебек кирәк,
Суламыйча ничек яшисең?
Тел тибрәтеп,
    «кил» дип дәшәр идең,
Миннән башка, беләм, ятим син.

Үз-үземә зур бәядер, бәлки?
Әллә сиңа шулай ышанам?
Уйны – уйга, җанны җанга ялгап,
Күңелемнән сиңа юл салам.

Тел тибрәтеп үзең чакырмагач,
Синең якка юллар өзек бит.
Үрсәләнеп сөрән салуым бу:
– Мин бит сиңа
    һава кебек! – дип.

Йосыф – Зөләйха

Төшләремә керәсең дә
Зөләйхага Йосыф кебек,
Таң атканда юк буласың,
Үзәгемне өзеп-өзеп.

Юк, кабатлый алмам, ахры,
Зөләйханың дәртле җанын.
Күреп туймас сурәтеңне
Хыялымнан куам тагын.

Заман бүтән, уйлар башка,
Ерак калган кыйссалар да…
Сине күрсәм тетрәп китәм –
Йосыф бугай син чыннан да.

Юк, эндәшмәм сине даулап,
Кыю булмам Зөләйхадай.
Учка кысам йөрәгемне:
Син чыннан да Йосыф бугай.

Безне кемнәр тиңли алыр?
Кичер мине. Вакыт – хаким.
Төшләремә керәсең дә:
– Саумы, Йосыф! – дип кабатлыйм.

Их, әгәр дә…

Минем сүзләрне сөйлисең,
Үзең беләсең микән?
Әллә инде юри шулай
Миннән көләсең микән?

Көлсәң ни дә, көлмәсәң ни?
Миңа нигә анысы?
Рәхәт икән үз-үземне
Синең сүздән таныйсы.

Рәхәт икән, иреннәрең
Минем җырны көйләсә.
Их, әгәр дә күңел күзем
Нәкъ киресен күрмәсә!

Их, әгәр дә күңел күзем
Сукыр булса кайчакта,

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.